

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 231
din data de 06.04.2022

Dosarul nr. 748/2021 conexat cu dosar 758/2021

Petiție nr. 6895/15.09.2021 conexată cu petiția 6957/17.09.2021

Petent:

Reclamați:

Obiect: petentul susține că i-a fost condiționat accesul la locul de muncă de statutul de persoană nevaccinată

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamaților

2.– directorul artistic al Filarmonicii George Enescu - la sediul Filarmonicii George Enescu din București, Str. Benjamin Franklin nr.1-3, sector 1

3.– director general Artexim - la sediul Artexim din București, Victoria Business Center, Calea Victoriei nr. 155 bl. D1 sc. 8 et. 2, sector 1

4.– directorul general al Filarmonicii George Enescu - la sediul Filarmonicii George Enescu din București, Str. Benjamin Franklin nr.1-3, sector 1

II. Procedura de citare

5. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

6. Prin petițiile înregistrate, petentul, artist instrumentist violă în cadrul Filarmonicii

George Enescu, persoană nevaccinată, reclamă faptul că, în zilele de 28.08.2021 și de 10.09.2021, reclamații i-au interzis accesul la locul de muncă pe motiv că nu este vaccinat.

CONSILIUL NAȚIONAL
pentru **COMBATEREA**
DISCRIMINĂRII

Piața Valter Mărăcineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro

7. Prin notele scrise înregistrate sub nr. 69/04.01.2022, petentul solicită respingerea apărărilor formulate de reclamatul I.P. și angajator ca fiind neconforme cu realitatea.

8. Se solicită sancționarea părților reclamate și obligarea acestora să publice hotărârea CNCD în mass media.

Susținerile părților reclamate

9. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 8386/08.11.2021 reclamatul I.P. invocă lipsa calității sale procesuale pasive, argumentând că, în calitate de director artistic, nu are atribuții de organizare a festivalurilor și nici nu poate lua decizii privind accesul în instituție.

10. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 8611/15.11.2021, angajatorul Filarmonica George Enescu invocă lipsa calității sale procesuale pasive, argumentând că nu a avut nicio implicare în decizia adoptată de Artexim, organizatorul festivalului.

11. În ceea ce privește Decizia din data de 31.08.2021, filarmonica precizează că, dintr-o regretabilă eroare, în cuprinsul acesteia s-a strecurat o greșeală în sensul că accesul în incinta Ateneului Român se poate face doar în baza certificatului verde, inclusiv pentru salariați. Eroarea a fost înlăturată imediat și toți salariații au avut acces nerestricționat la locul de muncă.

V. Motivele de fapt și de drept

12. Potrivit Art. 63 alin. 1 din Ordinul nr.144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor, „Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.”

13. În ceea ce privește excepția lipsei calității procesuale pasive a reclamatului I.P., ridicată de acesta, Colegiul director urmează să o admită, întrucât reclamatul nu are atribuții de organizare a festivalurilor și nici nu poate lua decizii privind accesul în instituție.

14. În ceea ce privește excepția lipsei calității procesuale pasive a angajatorului, Filarmonica George Enescu, Colegiul director urmează să o admită, întrucât, chiar dacă Decizia nr. 156/31.08.2021 a fost semnată de directorul general, reclamatul A.R.D., data de la care urma să se aplice era 01.10.2021, data ulterioară celor de 28.08.2021 și de 10.09.2021, când petentul reclamă că nu i s-a permis accesul la repetițiile și concertele din cadrul Festivalului George Enescu.

15. Pe fondul cauzei, CNCD reține că petentul, artist instrumentist violă în cadrul Filarmonicii George Enescu, persoană nevaccinată, reclamă faptul că, în zilele de 28.08.2021 și de 10.09.2021, reclamații i-au interzis accesul la locul de muncă pe motiv că nu este vaccinat. În contextul admiterii excepției lipsei calității procesuale pasive a angajatorului și a reclamatului I.P., Colegiul director va analiza fapta săvârșită de reclamatul M.C., în calitate de director general Artexim.

16. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect

restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Astfel se poate considera discriminare:

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991; Hoffman împotriva Austriei, 23 iunie 1993, Spadea și Scalabrino împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996).

17. În hotărârea dată în cazul Thlimmenos împotriva Greciei din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

18 Criteriul potențialei discriminări este cel al categoriei sociale (persoană nevaccinată).

19. Articolul 20 din Constituția României prevede:

(1) „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.”

20. Potrivit art. 53 din Constituția României, restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți trebuie să îndeplinească două condiții: a) de formă și b). de fond

a) poate fi restrâns numai prin lege,

- numai dacă se impune, potrivit situațiilor enumerate în alin. (1) din art. 53

din Constituția României, și

CONSILIUL NAȚIONAL
pentru **COMBATEREA**
DISCRIMINĂRII

Piața Valter Mărăcineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro

- poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică;
- măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o,

b) să fie aplicată în mod nediscriminatoriu, și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.

a) Condiții de formă – poate fi restrânsă numai prin lege – art. 53 alin. (1) din Constituția României

Restrângerea trebuie „să se fundamenteze pe o normă juridică din dreptul intern, care trebuie să fie accesibilă în mod adecvat și să fie clară, să fie formulată cu suficientă precizie pentru a permite celor cărora li se aplică să-și alinieze comportamentul și, dacă este necesar, cu avizul potrivit, să se prevadă, într-o măsură rezonabilă având în vedere circumstanțele date, precum și consecințele pe care le poate avea o anumită acțiune”(a se vedea CASE OF VAVŘIČKA AND OTHERS v. THE CZECH REPUBLIC, pct. 266).

b) Condiții de fond - Existența unui scop legitim:

- protecția sănătății persoanelor fizice, beneficiari ai serviciilor de sănătate asigurate de sistemul de sănătate, astfel cum este definit de proiectul de lege; și
- asigurarea funcționării sistemului de sănătate,
- în condițiile pandemiei generate de virusul SARS-CoV-2.

21. În ceea ce privește principiul egalității în drepturi, Curtea Constituțională a României a reținut într-o jurisprudență constantă, „că acesta presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. Ca urmare, situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional (a se vedea, în acest sens, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 86 din 27 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 207 din 31 martie 2003, Decizia nr. 476 din 8 iunie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 599 din 11 iulie 2006, Decizia nr. 573 din 3 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 363 din 25 mai 2011, sau Decizia nr. 366 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 2 septembrie 2014, paragraful 55, Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015, paragraful 23).

22. Principiul egalității în drepturi nu înseamnă uniformitate, încălcarea principiului egalității și nediscriminării existând atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără o motivare obiectivă și rezonabilă, sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite.

23. Nesocotirea principiului egalității are drept consecință neconstituționalitatea discriminării care a determinat, din punct de vedere normativ, încălcarea principiului. Curtea a mai stabilit că discriminarea se bazează pe noțiunea de „excludere de la un drept” (Decizia Curții Constituționale nr. 62 din 21 octombrie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 25 februarie 1994), iar remediu constituțional specific, în cazul constatării neconstituționalității discriminării, îl reprezintă acordarea sau accesul la beneficiul dreptului” (a se vedea Decizia CCR nr. 657 din 17 octombrie 2019, pct. 16).

24. Măsura contestată se circumscrie sferei drepturilor care pot fi restrânse de autoritățile competente și reprezintă o restrângere, justificată obiectiv, a exercițiului

libertății de circulație și a libertății întrunirilor. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că statele au rolul de organizator neutru și imparțial, veghind totodată la amenajarea tuturor intereselor aflate în joc (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauzele Aktasc. Franței, Bayrak c. Franței, Gamaleddyn c. Franței, Ghazal c. Franței, Singh c. Franței, decizii din 30 iunie P009)."

În același sens este și jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat, în aplicarea prevederilor art. 14 din Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind interzicerea discriminării, că reprezintă o încălcare a acestor prevederi orice diferență de tratament săvârșită de stat între indivizi aflați în situații analoage, fără o justificare obiectivă și rezonabilă. Or, politica de vaccinare urmărește obiective legitime de protejare a sănătății publice, prin faptul că protejează atât pe cei care primesc vaccinul respectiv, cât și pe cei care nu se pot vaccina din motive medicale.

25. Curtea de Apel București s-a pronunțat în dosarul nr.6495/2/2020 prin sentința civilă nr. 1166/17.11.2020 în sensul în care "măsurile care limitează drepturile și libertățile fundamentale trebuie să aibă drept scop protejarea sănătății și a siguranței publice,, condiție îndeplinită în cauză, din moment ce măsurile au fost dispuse în vederea stopării și prevenirii răspândirii la nivel național a virusului SARS-CoV-2.

Restrângerea unor drepturi constituționale este admisă atunci când răspunde nevoii de a asigura securitatea juridică a drepturilor și libertăților celorlalți, atât din perspectiva intereselor individuale, cât și a celor naționale sau de grup și a binelui public, fiind și o modalitate de salvagardare a unor drepturi în situațiile în care exercițiul lor are un caracter antisocial.

26. În consecință, în condițiile în care legea fundamentală solicită autorităților statului să dispună măsuri necesare pentru asigurarea sănătății publice pentru toți cetățenii, nu se poate considera că există un tratament diferențiat între o persoană vaccinată și una nevaccinată, atâta vreme cât aceasta din urmă are posibilitatea prezentării rezultatului negativ al unui test pentru a beneficia de aceleași condiții ca persoana vaccinată.

27. Astfel, se poate introduce un tratament diferențiat între persoane care nu se află în situații analoage, dacă există o justificare obiectivă și rezonabilă, iar măsura este una proporțională cu scopul urmărit. În speță,

28. În consecință, Colegiul director va constata că în speța supusă soluționării persoanele vaccinate și cele nevaccinate nu se aflau în situații comparabile întrucât gradul de protecție împotriva virusului SARS COV-2 și transmisibilitatea acestuia sunt diferite pentru persoanele vaccinate față de cele nevaccinate, acestea din urmă fiind mai vulnerabile în fața formelor grave de boală.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

**CONSILIUL NAȚIONAL
pentru COMBATEREA
DISCRIMINĂRII**

Piața Valter Măcăcineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro

1. Se admite excepția lipsei calității procesuale pasive a reclamatului I.P
2. Se admite excepția lipsei calității procesuale pasive a angajatorului, Filarmonica George Enescu.
3. Nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare (nu sunt situații comparabile, măsurile sunt justificate obiectiv)
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 06.04.2022 au fost:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DIACONU ADRIAN – Membru

HORIA GRAMA - Membru

CRISTIAN JURA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

MARIA MOȚA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

CLAUDIA SORINA POPA - Membru

Data redactării: 11.04.2022

Redactată și motivată: M.M. și M.M

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu

